AVİM Yorum • No: 2024 / 43 • Eylül 2024

ERMENİSTAN-AZERBAYCAN SINIR TESPİTİNDE YENİ BİR DURAK: ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Tuğçe TECİMER

-

Azerbaycan ve Ermenistan arasında devam eden sınır anlaşmazlığı, bölgesel istikrarı olumsuz etkileyen en önemli sorunlardan biridir. O sebeple sınır belirleme süreci hem bölgesel hem de uluslararası düzeyde önem taşımaktadır.

Azerbaycan ve Ermenistan arasında sınırın belirlenmesi ve sınır güvenliğine ilişkin protokole uygun olarak iki ülkenin komisyonlarınca gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda 30 Ağustos 2024 tarihinde sınırların belirlenmesi yönünde anlaşmaya varıldığı duyurulmuştu. Komisyonlar tarafından kabul edilen düzenleme neticesinde iki devlet de iç prosedürlerin uygulanmasına başladı. Bu amaçla söz konusu düzenleme 5 Eylülde Ermenistan hükümeti tarafından kabul edilmeden önce incelenmesi için[1] Ermenistan Anayasa Mahkemesine gönderildi.

24 Eylül 2024 tarihinde Ermenistan Anayasa Mahkemesi, Azerbaycan-Ermenistan sınır belirleme komisyonları düzenlemesinin anayasaya uygunluğunu tartışmak amacıyla kapalı bir oturum yaparak sonuca vardı ve neticede sınır değişikliğine ilişkin protokolün Ermenistan Anayasasına uygun olduğunu açıkladı.[2]

Anayasa Mahkemesi tarafından verilen karar sonucunda, her ne kadar Ermenistan muhalefeti nezdinde Bağımsızlık Bildirgesi, Ermenistan Anayasasının mütemmim cüzü olarak görülüyor olsa da Ermenistan Anayasa Mahkemesinin bu kararla Bağımsızlık Bildirgesinin mutlak otoritesini hukuken reddettiği düşünülebilir. Bununla birlikte hükümet tarafından kabul edilen kararın usul gereği Anayasa Mahkemesinin onayına sunulmuş olması Azerbaycanın Anayasa değişikliği taleplerinde haklı endişelerinin olduğunun da bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Zira Zürih Protokolleri sürecinin Anayasa Mahkemesi kararı nedeniyle akamete uğradığı göz önünde bulundurulduğunda, Azerbaycan ve Ermenistan arasında imzalanması beklenen barış anlaşmasının istikbalinin Ermenistan Anayasa Mahkemesi kararına bağlı olması Azerbaycan tarafından güvenilirlik endişesi doğurmaktadır.

Sonuç olarak Anayasa Mahkemesinin son kararı yerinde olmakla birlikte geçmiş tecrübeler Ermenistan Anayasasının barış anlaşması sürecinde Azerbaycan tarafı için engel oluşturabileceği endişelerini tamamen ortadan kaldıramamaktadır. O sebeple Bağımsızlık Bildirgesinin Anayasanın ayrılmaz parçası olmadığını ifade eden bir içtihat ortaya

çıkmadığı sürece Anayasa Mahkemesinin sınır anlaşması ve genel itibariyle barış sürecine dair verdiği bütün kararlar, yerinde olsun ya da olmasın, şüpheleri ortadan kaldıracak nitelikte olamayacaktır.

[1]Աստղիկ Բեդեւյան, Կառավարությունը Հավանություն Տվեց Սահմանազատման Հանձնաժողովների Գործունեության Կանոնակարգին, Azatutyun Radiokayan, 5 September, 2024, https://www.azatutyun.am/a/karavarutyuny-vaveratsrets-sahmanazatman-handznazhoghovneri-gortsuneoutyan-kanonakargy/33107111.html

[2] Ermenistan Anayasa Mahkemesi, Azerbaycan-Ermenistan Sınır Belirleme Komisyonları Yönetmeliğini Onayladı, Sputnik Türkiye, 27 Eylül 2024, https://anlatilaninotesi.com.tr/20240927/ermenistan-anayasa-mahkemesi-azerbaycan-ermenistan-sinir-belirleme-komisyonlari-yonetmeligini-1088490856.html

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "ERMENİSTAN-AZERBAYCAN SINIR TESPİTİNDE YENİ BİR DURAK: ANAYASA MAHKEMESİ KARARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2024 / 43. Eylül 30. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-AZERBAYCAN-SINIR-TESPITINDE-YENI-BIR-DURAK-ANAYASA-MAHKEMESI-KARARI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır